

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRA – 29.03.2007, št. 06/2007
www.cipra.org/alpmedia

CIPRA predstavila memorandum o razvoju Alp v prihodnje

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je svoje politične zahteve za prihodnji razvoj alpskega prostora predstavila v obliki t.i. Schaanskega memoranduma. Zahteve izhajajo iz rezultatov projekta „Prihodnost v Alpah“.

„Širjenje znanja, povezovanje ljudi“ je geslo projekta „Prihodnost v Alpah“.

© CIPRA International

Prihodnost pripada tistim, ki jo sooblikujejo. V Alpah delujejo številne pobude z več tisoč aktivisti v vlogi snovalcev prihodnosti, a mnogi se ne zavedajo, da iste probleme kot oni sami poskušajo rešiti tudi drugi. Na tem mestu nastopi »Prihodnost v Alpah«, projekt Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), katerega namen je na celotnem območju Alp zbrati obstoječe strokovno znanje, pridobljeno z izkušnjami, ga urediti in ponuditi tistim, ki ga potrebujejo. Da bi povzeli politične zahteve in zaključne sklepe, ki izhajajo iz znanja in izkušenj, pridobljenih v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“, so se v Schaanu v Lihtenštajnu 8. in 9. decembra 2006 sestali

predstavniki CIPRE iz sedmih držav in sestavili dokument z naslovom Schaanski memorandum za prihodnost v Alpah. Če je bilo v okviru omenjenega projekta mogoče prikazati, da družbena in gospodarska blaginja regij ni odvisna le od prometne dostopnosti, potem CIPRA zahteva, da se spodbujajo tako modeli gospodarske uspešnosti, ne da bi se pri tem izvajali strogi ukrepi prometne dostopnosti, kot raziskovanje dejavnikov uspešnosti tovrstnih modelov. Po drugi strani projekt „Prihodnost v Alpah“ izhaja iz ugotovitve, da pri turistih zaradi številnih kategorij zavarovanih območij vlada več zmede kot jasnosti. CIPRA se zato zavzema za razvoj zavarovanih območij na visoki kakovostni ravni, za merila kakovosti, ki bodo zavezujoča v celotnem alpskem prostoru, in za preprečevanje goljufij pri označevanju teh območij.

Znanje in izkušnje, zbrane v okviru projekta „Prihodnost v Alpah“, dajejo vsestranski pregled načrtov, strategij za politično delovanje in projekte v Alpah. S tem so bili povzeti tudi najpomembnejši rezultati projekta, ki so sedaj na voljo zainteresirani javnosti, in sicer v najnovejši številki biltena CIPRA Info z naslovom „Širjenje znanja, povezovanje ljudi“. Več informacij o projektu „Prihodnost v Alpah“ objavljamo na <http://www.cipra.org>, kjer je mogoče naročiti brezplačen bilten CIPRA Info in si presneti besedilo Schaanskega memoranduma.

Vsebina

Stran 1

CIPRA predstavila memorandum o razvoju Alp v prihodnje

Stran 2

EU opazuje alpski tranzitni promet

Giralpeggi – projekt turističnega razvoja na planinah

Potujoča cesta: izboljšave so možne

V plamenih na stotine hektarov gozda v Italiji

Stran 3

Fête de la nature – praznik narave v Franciji

Po novih poteh za pohodnike in z njimi

Deset let Omrežja občin „Povezanost v Alpah“

Pri urejanju prostora premalo sodelovanja

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: EU opazuje alpski tranzitni promet

Sredi marca je začela delovati nova služba EU, ki bo opazovala odvijanje tranzitnega prometa prek Alp in bo vsestransko nadzorovala tako tranzitni promet po cesti in železnici kot tudi izvajanje kombiniranega prometa.

Več na strani 3: Fête de la nature – praznik narave v Franciji

19. in 20. maja 2007 bodo v Franciji prvič praznovali praznik narave (Fête de la nature).

EU opazuje alpski tranzitni promet

Sredi marca je začela delovati nova služba EU, ki bo opazovala odvijanje tranzitnega prometa prek Alp in bo vsestransko nadzorovala tako tranzitni promet po cesti in železnici kot tudi izvajanje kombiniranega prometa. Vzpostavitev opazovalne službe je predvidena v okviru sporazuma o urejanju kopenskega prometa med EU in Švico.

Opazovalna služba bo omogočila združevanje podatkov o sistematičnih raziskavah in pregledih, ki jih izvajajo v različnih alpskih državah in na podlagi katerih bo mogoče podati celoten pregled nad prometnimi tokovi in razvojem čezalpskega železniškega in cestnega tovornega prometa. EU in Švica si bosta tako zagotovili informacije, ki so potrebne za ustrezno in načrtovano odzivanje v primeru težav ali motenj v alpskem tranzitnem prometu. Rezultati dela službe se bodo lahko uporabljali tudi kot podlaga pri sprejemanju morebitnih ukrepov za enotnejše in učinkovitejše upravljanje alpskega tranzitnega prometa. Prvo poročilo bo opazovalna služba predložila junija letos.

Vir: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/338&format=HTML&aged=0&language=DE&guiLanguage=en> (de/fr/it/en)

Tranzitni promet je problematičen za številne alpske regije.

© www.pixelquelle.de

Giralpeggi – projekt turističnega razvoja na planinah

Namen projekta Giralpeggi, ki ga Italija in Švica izvajata v okviru pobude Interreg III A, je spodbuditi turistični pomen planinskega pašništva, kar naj bi dosegli z različnimi pobudami, namenjenimi tako planšarjem kot turistom. Od 12 do 28. marca 2007 se bodo na planini Giralpeggi zvrstili številni tečaji, na katerih se bodo planšarji in drugi zainteresirani pripravili na prihajajočo poletno sezono na planini. Tečaji bodo vsebinsko zelo raznovrstni: obravnavali bodo kulturne vidike, problematiko trženja, gostoljubja, gostinstva, živinoreje ipd.

Da bi planina postala za obiskovalce še privlačnejša, bodo poleti na planini organizirali vodeni ogledi, različni prazniki, prireditve za otroke in dnevi odprtih vrat. Vsi, ki bodo obiskali planine, vključene v omenjeni projekt, bodo v zahvalo prejeli darilo – izdelke s planine, knjige o planini ipd. Organizatorji pripravljajo tudi več publikacij o planinskem pašništvu in urejajo dve učni poti. Pobudo za projekt je v sodelovanju z različnimi lombardijskimi organizacijami dala italijanska občina Lario Intelvесе.

Vir in nadaljnje informacije na <http://www.montagna.tv/?q=node/4502> (it), <http://www.giralpeggi.it> (it)

Planine imajo velik turistični potencial.

© www.pixelquelle.de

Potujoča cesta: izboljšave so možne

Kot ugotavljajo najnovejše raziskave švicarskega Zveznega urada za promet (BAV), lahko Švica učinkovitost sistema spremljanega kombiniranega transporta (ROLA) še izboljša z vsakournimi odhodi ali krajšim voznim časom. Rezultati raziskave bodo upoštevanji tudi v zakonodajnem predlogu, ki ureja področje tovornega prometa.

„Potujoča cesta“ je oblika kombiniranega transporta, v katerem se cestna tovorna vozila, ki jih spremlja voznik, prevažajo po železnici. Zadnje raziskave na tem področju kažejo, da bi lahko oprtni vlak postal konkurenčen železnici, ki se uporablja v glavnem za nespremljani kombinirani transport. Vendar pa po mnenju BAV uvedba oprtnega vlaka brez alpske tranzitne borze (ATB) ne more delovati samostojno, brez dodatnih subvencij, kar pomeni, da bi se uporaba oprtnega vlaka izplačala in tržišče začelo delovati šele z uvedbo ATB. V celoti je tako razširitev uporabe oprtnega vlaka povezana z različnimi negotovostmi in finančnimi ovirami.

Vir: <http://www.news.admin.ch/message/?lang=de&msg-id=11375> (de/fr/it)

V plamenih na stotine hektarov gozda v Italiji

V Italiji so se pred kratkim morali spopasti z obsežnimi gozdnimi požari, ki so zajeli večji del zahodnih italijanskih Alp. Najpogostejše so požari prizadeli piemontske in ligurijske gozdove, ker je letošnji zimi skorajda brez padavin sledilo še pomanjkanje pomladanskih padavin, je tako zgorelo precejšnje število hektarjev pinijevega in kostanjevega gozda ter pašnikov v dolinah Val Susa, Val Varaita, Valle Po in Valle Cannobina, a tudi v notranjosti Ligurije.

Najhuje so požari prizadeli dolino Valle Maira v pokrajini Cuneo in zgornji Canavese v pokrajini Torino, kjer ni zagorel le gozd, temveč tudi hiše in posamezni zaselki, prebivalci pa so morali zaradi izbruha požara zapustiti svoje domove. Zaradi suše in močnega vetra so se požari razširili še hitreje. Pri gašenju so profesionalnim in prostovoljnimi gasilskimi enotami ter organizacijam v sestavi civilne zaščite pomagala posebna letala za gašenje. Največkrat je zagorelo zaradi malomarnosti, nekateri požari pa so bili podtaknjeni.

Vir: CIPRA Italija

Fête de la nature – praznik narave v Franciji

19. in 20. maja 2007 bodo v Franciji prvič praznovali praznik narave (Fête de la nature). Številne okoljske organizacije so se na pobudo francoskega odbora v Svetovni zvezi za varstvo narave (IUCN) in revije o naravi in potovanjih „Terre Sauvage“ odločile, da bodo skupaj organizirale omenjeni praznik, saj želijo na ta način okrepiti povezanost prebivalcev z naravo.

Po celotni Franciji bodo dva dni potekale najrazličnejše prireditve in strokovne ekskurzije, kjer bo mogoče na nenavadnih mestih (ponovno) odkrivati naravo. Laiki bodo skupaj s strokovnjaki raziskovali naravno okolje in tako spoznavali neprecenljivo vrednost neokrnjene krajine. Praznik pa naj bi pripomogel tudi k spodbujanju varstva narave in ohranjanju biotske raznovrstnosti v širši javnosti. V alpskih regijah bodo tako ponovno odkrivali gorske potoke in soteske, gorske orhideje ali metulje.

Vir in nadaljnje informacije na <http://www.fetedelanature.com> (fr)

Slika (logotip): Praznik opominja posameznika k večji lastni odgovornosti in zavzemanju za varstvo narave.

Po novih poteh za pohodnike in z njimi

"Best of Wandern" se imenuje mednarodna organizacija, ki združuje osem pohodniških regij, da bi pod skupnim imenom dosegle višje število gostov in z njimi še bolj utrdile dosedanje povezave.

Partnerji v omenjeni organizaciji - poleg nemškega Winterberga, švicarskega kantona Ticino, nemške pokrajine Vogtland, Ammergauskih Alp in južnega dela Južne Tirolske sodijo še Baiersbronn v nemškem Schwarzwald, Saška Švica v Nemčiji in francoski otok La Réunion v Indijskem oceanu - želijo tako „ubrati“ nove poti v trženju svojih storitev. Kot predvideva zasnova razvoja, bo pohodnikom svetoval posebej v ta namen izšolan kader, pripravljene bodo posebne informacije za pohodnike in izdelani podrobni predlogi pohodniških tur v posameznih pohodniških regijah, prav tako pa si bodo lahko tisti, ki se bodo na spletu brezplačno registrirali kot člani združenja, izposodili ustrezno opremo. Brezplačno si bodo lahko tudi izposodili pohodniške čevlje, daljnogleda ali oblačila oziroma jih preizkusili v njihovih preskusnih centrih. To storitev omogoča sodelovanje pohodniških regij s petimi proizvajalci planinske in gorniške opreme.

Vir, registracija in druge informacije na <http://www.best-of-wandern.de> (de)

Pohodništvo – gospodarski dejavnik

© CIPRA International

Deset let Omrežja občin „Povezanost v Alpah“

V letu 2007 praznuje Omrežje občin «Povezanost v Alpah» desetletnico svojega obstoja in delovanja. Oktobra 1997 je 27 občin iz sedmih alpskih držav v Bovcu ustanovilo mrežo alpskih občin, razlog za to pa je bila želja skupaj premagati nacionalne in jezikovne meje in Alpsko konvencijo uresničevati na lokalni ravni.

Omrežje občin je v preteklem desetletju na politični ravni pridobilo velik pomen. Danes šteje mreža 230 članic, kar ustreza 4,5 % alpskega prebivalstva in 5,2 % površine tega območja. Skupna alpska identiteta in vizija članskih občin, ki upošteva tako kulturno kot jezikovno raznolikost v Alpah, sta posledica zlasti živahne izmenjave informacij in izkušenj med občinami članicami, številnih mednarodnih prireditev, skupnih publikacij in konkretnih projektov. Številne prireditve so na programu tudi v letošnjem jubilejnem letu (več na www.povezanostvalpah.org v rubriki „Aktualno/prireditve“).

Pri urejanju prostora premalo sodelovanja

V bavarskem Pidingu (Berchtesgaden Land) gradijo novo trgovsko središče „Factory Outlet“, ki bo imela več kot 8.000 m² prodajne površine. Izdajo dovoljenja za izvedbo tovrstnih obsežnih projektov na področju maloprodaje, za katero je pristojno bavarsko ministrstvo za gospodarstvo, omogočajo novi izjemni predpisi v Deželnem razvojnem programu 2006. Te predpise namreč na Bavarskem razumejo kot odgovor na avstrijsko odločitev, da se obsežne površine v obmejnem prostoru namenijo gradnji maloprodajnih trgovskih središč. Bavarska stran želi tako preprečiti umik kupne moči, ki ga s strahom pričakujejo.

Nemški odbor Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) vidi tako v avstrijski praksi kot tudi v nemškem odzivu na nastale razmere protislovje, ki se je pojavilo na poti pri doseganju ciljev protokola Alpske konvencije o urejanju prostora. Ta namreč zahteva, da pogodbenice načrte oz. programe, pomembne z vidika urejanja prostora, formalno pripravljajo v okviru čezmejnega sodelovanja. Dejanska prizadevanja za sodelovanje pa bi bilo treba še nadalje okrepiti, da bi dosegli cilje Alpske konvencije in preprečili trajne poškodbe edinstvene alpske krajine.

Vir: Süddeutsche Zeitung, 17. 3. 2007, CIPRA Nemčija

O tem in onem

Prostovoljno delo za volkove in ovce

Francoska organizacija „A Pas de Loup“ si že osem let prizadeva poiskati ustrezno „kreativno“ rešitev za konflikte, ki nastajajo med ovčarji in volkom. Tokrat poskušajo težave odpraviti s pomočjo prostovoljcev, ki dan in noč čuvajo črede ovac in jih varujejo pred volkom, obenem pa spoznavajo tudi življenje in delo ovčarjev. Od leta 1999 dalje, ko se je začel izvajati omenjeni program, je z 19 ovčerejskimi organizacijami sodelovalo že 117 prostovoljcev. Letošnja „volonterska sezona“ se bo začela konec junija z izobraževalnim tečajem: v praktičnem delu bodo ovčarji udeležencem predstavili svoje znanje in izkušnje, teoretični del pa bodo sestavljala predavanja strokovnjakov, ki raziskujejo volkove. Od julija do oktobra bodo prostovoljci na planinah, kjer bodo živeli in delali skupaj z ovčarji.

Več informacij in prijava: <http://www.apasdeloup.org> (fr), e-naslov: info@apasdeloup.org

Milijoni za predor Tenda

V Parizu so se zaradi razširitve cestnega predora Tenda med Francijo in Italijo srečali odgovorni predstavniki obeh držav in s sklenitvijo posebnega sporazuma natančneje opredelili postopek gradnje. Dela - stroški so ocenjeni na 168 mio. evrov - naj bi se začela konec leta 2007. Sporazum ureja rabo, vzdrževanje in razširitev že obstoječega predora, gradnjo druge cevi ter porazdelitev stroškov financiranja. Prelaz Tenda povezuje širše območje Torina na italijanski in Nice na francoski strani.

Vir: <http://www.rczeitung.com/news/2007/03/1403Tendapass.php> (de), 14.03.2007

Avstrija: nagrada za učinkovitejšo mobilnost v mestih in na podeželju

Zmanjšanje prometa in krepitev regionalnega razvoja je mogoče doseči le z optimalno zasnovanim in trajnostnim prostorskim planiranjem. To je tudi cilj nagrade „stadt.land.mobil“, ki jo je že šestnajstič zapored razpisal Avstrijski prometni klub VCO in za katero se lahko potegujejo projekti, ki spodbujajo trajnostni prostorski in regionalni razvoj. Zaželeni so zlasti projekti in pobude lokalnih skupnosti, podjetij, šol, društev ali posameznikov, ki na ekološko sprejemljiv način urejajo tovorni promet in pripomorejo h krajšim potem na delo ali po nakupih. Zadnji rok za oddajo kandidature je 30. junij 2007.

Več informacij in prijava: <http://www.vcoe.at/start.asp?pg=mobilitaetspreis> (de)

Prireditve

Okrogla miza: Popotniki časa na podeželju. Dunaj (Avstrija), 12. 4. 2007.

Delovni jezik: de. Organizira: Bundesanstalt für Bergbauernfragen.

Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.bergbauern.net/2005/content/view/434/85> (de)

Mednarodna delavnica: **Upravljanje s prometom in turističnimi tokovi na gorskih območjih.** Gozd Martuljek (Slovenija), 10.-11. 5. 2007. Delovni jeziki: de, it, sl. Organizira: CIPRA International.

Več informacij na spletnem naslovu: dusan.prasnikar@cipra.org

Mednarodna delavnica: **Podjetniška mreža v Alpah: od ideje do izvedbe.** Lesna gradnja kot osrednja tema. Chur (Švica), Vorarlberg (Avstrija), 11.-12. 5. 2007. Delovni jeziki: de, fr, it, sl, en. Organizira: CIPRA International.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.povezanostvalpah.org> (de/fr/it/sl/en)

SommerUni Davos 2007: **Alpe - idila ali veliko gradbišče?** Davos (Švica), 20.-24. 8. 2007. Delovni jezik: de. Organizira: Ljudska univerza Basel v sodelovanju z Davosom, mestom znanja.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.vhsbb.ch/sommeruni> (de)

Letna strokovna konferenca CIPRE: **Alpe onkraj Kjota** (Le Alpi oltre Kyoto). Kako lahko alpski prostor prispeva k varstvu podnebja? Osrednji temi: obnovljivi viri energije in energijska učinkovitost. St. Vincent (Dolina Aoste, Italija), 20.-22. 9. 2007. Delovni jeziki: de, fr, it, sl. Organizirata: CIPRA Italija, CIPRA International.

Več informacij na spletnem naslovu francesco.pastorelli@cipra.org

Saj ni res, pa je...

...Bruno sicer leži na varnem v hladilnici, a celo v takem stanju skrbi za vročo kri: medved iz italijanskega Trentina, ki si je zaradi popolnega „pomanjkanja“ strahu pred ljudmi prislužil pridevek „problematičen osebek“, so lani poleti ustrelili na Bavarskem. A bavarski minister za okolje pokojnega Bruna nikakor ne želi izročiti Italiji. Pa čeprav je za to zaprosil italijanski okoljski minister in čeprav je tudi Berlin opozoril na nujnost izročitve. Zdi se, da si Bavarci resno prizadevajo, da bi domači medvedji populaciji zagotovili še dolgo prihodnost: Bruna bodo nagačili. Očitno znajo na Bavarskem za mrtve medvede še bolje poskrbeti kot za žive...

Vir: <http://www2.onnachrichten-t-online.de/dyn/c/10/65/85/02/10658502.html> (de)